

**SYLABUS**  
**DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2023-2025**  
*(skrajne daty)*  
Rok akademicki 2024/2025

**1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE**

Nazwa przedmiotu	Żywienie w cukrzycy
Kod przedmiotu*	
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Medycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Nauk o Zdrowiu, Zakład Dietetyki
Kierunek studiów	Dietetyka
Poziom studiów	Studia drugiego stopnia
Profil	praktyczny
Forma studiów	niestacjonarne
Rok i semestr/y studiów	II rok, III semestr
Rodzaj przedmiotu	dodatkowy
Język wykładowy	polski
Koordinator	Mgr Marta Brzuszek
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Mgr Marta Brzuszek

\* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

**1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS**

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie ?)	Liczba pkt. ECTS
III	8	12							3

**1.2. Sposób realizacji zajęć**

zajęcia w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

**1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku):** zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny

Wykład: zaliczenie

Ćwiczenia: Zaliczenie z oceną

**2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

Wiedza i umiejętności w zakresie żywienia człowieka zdrowego i chorego, profilaktyki i leczenia chorób niezakaźnych i żywieniowo- zależnych

Podstawowa wiedza z zakresu żywienia w cukrzycy

### 3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

#### 3.1 Cele przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów ze sposobem żywienia w cukrzycy z uwzględnieniem leczenia farmakologicznego.
C2	Doskonalenie umiejętności w zakresie bilansowania posiłków w systemie wymienników oraz układania jadłospisów z ich zastosowaniem.
C3	Przygotowanie studentów do współpracy w diabetologicznym zespole terapeutycznym.

#### 3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK ( efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych (KEK)
<b>W ZAKRESIE WIEDZY STUDENT ZNA I ROZUMIE:</b>		
EK_01	Podstawy patofizjologii klinicznej i wpływ procesów patologicznych na metabolizm, trawienie i wchłanianie składników odżywczych;	K_W05
EK_02	Zasady postępowania dietetycznego w cukrzycy , w tym dietyki pediatrycznej, żywienia kobiet w ciąży z uwzględnieniem leczenia farmakologicznego w cukrzycy.	K_W06
<b>W ZAKRESIE UMIEJĘTNOŚCI STUDENT POTRAFI:</b>		
EK_03	Planować i realizować postępowanie żywieniowe pacjenta z cukrzycą w różnych grupach wiekowych, stanach fizjologicznych oraz różnym stopniu aktywności fizycznej.	K_U02
EK_04	Wykorzystywać posiadaną wiedzę w formułowaniu i rozwiązywaniu problemów żywieniowych pacjenta z cukrzycą oraz uwzględniać je w planowaniu odpowiedniego postępowania dietetycznego.	K_U06
<b>W ZAKRESIE KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH STUDENT JEST GOTÓW DO:</b>		
EK_05	Inicjowania działań na rzecz interesu publicznego, w tym prowadzenia indywidualnej i grupowej edukacji żywieniowej pacjenta z cukrzycą .	K_K04

#### 3.3 Treści programowe

##### A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne - wykład	Ilość godzin
Cukrzyca - przyczyny, objawy, rodzaje, rozpoznawanie, powikłania. Cukrzyca jako	2

choroba metaboliczne oraz cywilizacyjna.	
Metody leczenia, insulinoterapia, doustne środki farmakologiczne. Rodzaje preparatów insulinowych, sposoby podawania, różnice pomiędzy insuliną ludzką, a analogiem.	2
Zalecenia żywieniowe w zależności od stosowanej metody leczenia. Postępowanie dietetyczne w zależności od stosowanej insuliny.	2
Zasady żywienia w cukrzycy. Edukacja pacjenta diabetologicznego.	2
Edukacja dzieci i młodzieży chorujących na cukrzycę.	2

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne – ćwiczenia	Ilość godzin
Planowanie żywienia chorych na cukrzycę.	3
Układanie jadłospisu w przypadku insulinoterapii.	2
Układanie jadłospisu w przypadku stosowania doustnych środków farmakologicznych	2
Projektowanie jadłospisu w zależności od metody leczenia i stosowanej insuliny.	2
Wymienniki węglowodanowe, białkowe, tłuszczowe - układanie jadłospisu.	2
Wymienniki wg Tatonia - układanie jadłospisu	2
Obliczanie dawki insuliny do pompy insulinowej. Obliczanie wymienników węglowodanowych oraz wymienników białkowo- tłuszczowych.	2
Cukrzyca ciężarnych. Modyfikacje żywienia zależne od ciąży oraz chorób współistniejących z cukrzycą.	3
Indeks glikemiczny - zastosowanie w cukrzycy.	2

### 3.4 Metody dydaktyczne

**Wykład:** wykład problemowy z prezentacją multimedialną

**Ćwiczenia:** analiza przypadków z dyskusją, praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja)

## 4. METODY I KRYTERIA OCENY

### 4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych
EK_01	kolokwium	Wykład
EK_02	kolokwium	Wykład
EK_03	Kolokwium	Ćwiczenia
EK_04	kolokwium	Ćwiczenia
EK_05	Obserwacja w trakcie zajęć, prezentacja multimedialna	Samokształcenie (przygotowanie prezentacji)

### 4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

**WYKŁAD:** zaliczenie - uzyskanie co najmniej 60% punktów z testu pisemnego jednokrotnego wyboru – 25 pytań, obecność na wykładach : 100 %;

**ĆWICZENIA:** zaliczenie – uzyskanie co najmniej 60% z kolokwium końcowego ( 3 zadania otwarte, punktowane po 4 pkt każde)  
obecność na ćwiczeniach 100% ( w przypadku nieobecności student zobowiązany jest do odrobienia zajęć):

Kryteria oceny:

5,0- student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 91-100%

4,5- student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 83-90%

4,0- student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 76- 82%

3,5- student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69-75%

3,0- student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60- 68%

## 5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności	
	Liczba godzin	Liczba punktów ECTS
<b>I. Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów</b>		
Zajęcia kontaktowe z nauczycielem		
• udział w wykładach	8	2
• udział w ćwiczeniach	12	
• udział w konsultacjach	10	
• udział w zaliczeniach	5	
<b>II. Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)</b>		
Przygotowanie do zajęć, egzaminu, przygotowanie prezentacji	40	1
<b>SUMA GODZIN</b>	<b>75</b>	
<b>SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS</b>		<b>3</b>

\* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

## 6. LITERATURA

### Literatura podstawowa:

1. Fabian W., Koziarska-Rościszewska M., Szymczyk I.: Cukrzyca. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, cop. Warszawa 2008.

2. Jarosz M., Kłosiewicz-Latoszek L.: Cukrzyca: zapobieganie

i leczenie: porady lekarzy i dietetyków. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, cop. Warszawa 2009.

3. Keller J.S.: Podstawy fizjologii żywienia człowieka. Wydawnictwo Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, Warszawa 2000.

4. Laughin A.: Cukrzyca: nowe spojrzenie na leczenie. Wydawnictwo Astrum, Wrocław 2012.

5. Ciborowska H., Rudnicka A. Dietetyka. Żywienie zdrowego i chorego człowieka. PZWL, Warszawa 2014 r.

#### **Literatura uzupełniająca:**

1. Chevallier L : 51 zaleceń dietetycznych w wybranych stanach chorobowych. Wyd. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2010.

2. Zalecenia Kliniczne dotyczące postępowania u chorych na cukrzycę, 2020 r. Stanowisko Polskiego Towarzystwa Diabetologicznego. Wyd. Via Medica.

3. Gawęcki J.: Żywienie człowieka. Podstawy nauki o żywieniu. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2010.

4. Jarosz M.(red.) Praktyczny podręcznik dietetyki. Instytut Żywności i Żywienia 2010.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej